Lieta Nr.C30382417
CA-0027-21/22
ECLI:LV:RAT:2021:1201.C30382417.28.S

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2021.gada 1.decembrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Inese Grauda,
tiesneši Dace Jansone un Mārtiņš Sviķis
ar sekretāri Sintiju Kazaini,

piedaloties akciju sabiedrības "Gaso" pārstāvim zvērinātam advokātam Sergejam Rudānam, sabiedrības ar ierobežotu atbildību "UNITRADE" pārstāvim /pers. B/, sabiedrības ar ierobežotu atbildību "AMO LAT" pārstāvim zvērinātam advokātam Jānim Muižniekam,

atklātā tiesas sēdē Brīvības bulvārī 34, Rīgā izskatīja civillietu akciju sabiedrības "Gaso" prasībā pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "UNITRADE" un sabiedrību ar ierobežotu atbildību "AMO LAT" par atlīdzības par patērēto gāzi un kompensācijas piedziņu un sabiedrības ar ierobežotu atbildību "UNITRADE" pretprasībā pret akciju sabiedrību "Gaso" par rīcības atzīšanu par prettiesisku un pienākuma uzlikšanu atdot gāzes skaitītāju sakarā ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību "UNITRADE" un sabiedrības ar ierobežotu atbildību "AMO LAT" apelācijas sūdzībām par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2018.gada 13.septembra spriedumu.

A p r a k s t o š ā

[1] 2017.gada 4.janvārī prasītājs akciju sabiedrība (turpmāk – AS) "Latvijas Gāze" Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā cēla prasību pret atbildētājiem sabiedrību ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) "UNITRADE" un sabiedrību ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) "AMO LAT" par atlīdzības par patērēto gāzi 74 196,91 EUR un kompensācijas 141 146,50 EUR, kopā 214 038,85 EUR solidāru piedziņu.

[1.1] 2016.gada 24.novembrī prasītājs apsekoja nekustamo īpašumu /adrese A/, kas pieder atbildētājam SIA "AMO LAT" un ir iznomāts atbildētājam SIA "UNITRADE". Apsekošanas rezultātā prasītājs konstatēja nelikumīgu pieslēgumu gāzesvadam, atslēdza gāzes padevi īpašumam un demontēja nelikumīgi izbūvētu posmu, kas bija ierakts zemē. Nelegāli izbūvēts ievads veidoja galvenā gāzes plūsmas pievada atzaru, kas tika ierīkots tādā veidā, lai apietu gāzes uzskaites un kontroles mēraparātu. Turklāt prasītājs konstatēja, ka atbildētāji izbūvēja gāzes vadu no īpašuma uz blakus esošo ēku /adrese C/.

Par minēto faktu ir ierosināti trīs kriminālprocesi: a) par nelikumīgu pieslēgšanos gāzesvadam īpašumā /adrese A/; b) par nelegālu gāzes patērēšanu dzīvokļos /adrese B/ un /adrese K/; c) par nelikumīgu pieslēgšanos gāzesvadam /adrese C/.

Šobrīd prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājiem 214 038,85 EUR, kas attiecas uz atbildētāju prettiesisku darbību tikai vienā nekustamajā īpašumā, proti, /adrese A/.

[1.2] Saskaņā ar Ministru kabineta 2016.gada 10.februāra noteikumu "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 98.punktu lietotājam SIA "UNITRADE", kas ir prettiesiski radījis iespēju patērēt gāzi bez uzskaites, ir pienākums samaksāt atlīdzību par patērēto gāzi un kompensāciju.

Tā kā nelikumīgas pieslēgšanas gadījumā nav iespējams precīzi aprēķināt patērētās gāzes daudzumu, atbilstoši noteikumu 99.punktam prasītājs izvēlējās noteikt SIA "UNITRADE" patērēto gāzes daudzumu, ievērojot šim lietotājam atļauto maksimālo gāzes patēriņu stundā. Atsaucoties uz noteikumu 101.punktu, prasītājs norāda, ka prasītājs noslēdza ar SIA "UNITRADE" līgumu par gāzes piegādi īpašumā 2012.gada 10.oktobrī, gāzes skaitītājs šajā objektā pēdējo reizi tika nomainīts 2013.gada 22.janvārī. Attiecīgi prasītājs ir tiesīgs aprēķināt SIA "UNITRADE" maksu par patērēto gāzi par pilnu divu gadu periodu. Saskaņā ar līguma 3.2.punktu SIA "UNITRADE" tika noteikta maksimālā gāzes padeves slodze līdz 10 nm^3 stundā. Ievērojot šo rādītāju, SIA "UNITRADE" tika aprēķināta maksa par divu gadu laikā patērēto gāzi (2838 m^3), kas veido 74 196,91 EUR.

Savukārt kompensācija tika aprēķināta, reizinot šādā veidā noteikto gāzes daudzumu (2838 m^3) ar tarifu divkāršā apmērā (noteikumu 100.punkts), kas ir 141 146,50 EUR.

Tādējādi kopumā SIA "UNITRADE" ir pienākums samaksāt prasītājam 214 038,85 EUR. Minētā summa pamatota ar prasības pieteikumam pievienoto izlietotās dabasgāzes un kompensācijas aprēķinu Nr.117028991 par periodu no 2014.gada 25.novembra līdz 2016.gada 24.novembrim.

[1.3] Noteikumu 21.punkts nosaka, ka līdztekus gāzes lietotājam SIA "UNITRADE" par sekām, kas rodas gadījumā, ja netiek ievērotas noteikumu 2.nodaļā minētās prasības, ir atbildīgs arī dzīvojamās mājas īpašnieks SIA "AMO LAT". Tā kā nelegāla pieslēgšanās gāzesvadam notika, pārkāpjot noteikumu 2.nodaļas punktus, un šie pārkāpumi noveda pie gāzes patērēšanas bez uzskaites, atbildība par SIA "UNITRADE" izveidojušos parādu gulstas arī uz SIA "AMO LAT". Tikko SIA "AMO LAT" kļuva zināms par nelegālu pieslēgšanos gāzesvadam, tai vajadzēja uzreiz ziņot par šo noziedzīgo nodarījumu policijai un prasītājam, kā arī pieprasīt SIA "UNITRADE" pārtraukt nelikumīgu gāzes patērēšanu. Ja SIA "AMO LAT" būtu veikusi augstākminētās darbības, prasītājam nerastos zaudējumi sakarā ar SIA "UNITRADE" prettiesisku rīcību. Tādējādi ir konstatējams cēloniskais sakars starp SIA "AMO LAT" bezdarbību un prasītāja zaudējumiem.

[1.4] Atbilstoši Civillikuma 1672.pantam noteikumu 21.punkts nosaka lietotāja un dzīvojamās mājas īpašnieka solidāru atbildību par zaudējumiem, kas rodas noteikumu 2.nodaļā ietverto prasību neievērošanas dēļ. Kumulatīva atbildība faktiski piešķir tiesības prasīt solidāru piedziņu. No minētā izriet, ka prasītājs var lūgt tiesu piedzīt naudas summu no atbildētājiem solidāri, jo atbildētājiem ir solidāra vai kumulatīva atbildība.

Pamatojoties uz Civillikuma 1., 1635., 1775.pantu, Ministru kabineta 2016.gada 10.februāra noteikumu "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 21., 63., 98.-101.punktu, prasītājs lūdz piedzīt solidāri no atbildētājiem prasītāja labā 214 038,85 EUR, atzīstot prasītāja tiesības saņemt 6% gadā par laiku līdz sprieduma izpildei; piedzīt solidāri no atbildētājiem prasītāja labā tiesāšanās izdevumus.

[2] 2017.gada 13.februārī Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā tika saņemti atbildētāja SIA "AMO LAT" paskaidrojumi, kuros atbildētājs prasību neatzīst.

[2.1] Atbildētāji ir divas atsevišķās juridiskas personas, katra no kurām ir atbildīga par savām saistībām un darbībām. Atbildētajam SIA "AMO LAT" nav nekādu tiesisku saistību ar prasītāju. Prasības pieteikumā norādītajam faktam, ka abu atbildētāju vienīgais dalībnieks un valdes loceklis ir viena un tā pati persona – /pers. B/, nav nekādas juridiskas nozīmes, t.i., šīs fakts nevar pierādīt un nepierāda atbildētāja SIA "AMO LAT" atbildību.

[2.2] Lai gan prasības pieteikumā prasītājs ir atsaucies uz Civillikuma 1672.pantu, minot, ka solidāru atbildību var nodibināt ar likumu, nekādu konkrētu likumu prasītājs nav norādījis. Noteicošais faktors solidārai atbildībai ir izpildījuma priekšmeta nedalāmība. Dabas gāzes patērēšana kā izpildījuma priekšmets nav nedalāms, t.i., katrs dabas gāzes patērētājs pats par sevi ir atbildīgs par patērēto gāzi. 2012.gada 10.oktobra dabasgāzes piegādes līgums Nr./numurs/ ir noslēgts starp prasītāju un atbildētāju SIA "UNITRADE" kā lietotāju. Atbildētajam SIA "AMO LAT" nav pastāvējušas un nebija nodibinātas nekādas tiesiskās attiecības ar prasītāju, līdz ar to atbildētajam SIA "AMO LAT" juridiski nav un arī nevar iestāties solidārā atbildība.

[2.3] Ministru kabineta 2016.gada 9.februāra noteikumu Nr.85 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 2.13., 21.punkts nosaka subjektu loka – lietotāja, dzīvojamās mājas īpašnieka vai tiesiskā valdītāja atbildību par dabasgāzes apgādes sistēmas lietošanas noteikumu ievērošanu, taču neparedz solidāru saistību. Atbildētājs SIA "AMO LAT" nav pircis dabasgāzi no prasītāja izlietošanai un nekustamais īpašums ir administratīva ēka, nevis dzīvojamā māja.

[2.4] Minētie Ministru kabineta noteikumi neparedz un neuzliek pienākumu mājas īpašniekam, ja vien viņš vienlaicīgi nav arī dabasgāzes lietotājs, segt kaut kādus izdevumus prasītājam, tajā skaitā arī par patvaļīgi izdarītām izmaiņām dabasgāzes apgādes sistēmā.

[2.5] Nekustamajā īpašumā /adrese A/ vispār nav dzīvokļu. Dzīvojamā ēka /adrese A/, kurā atradās divi dzīvokļi Nr./numurs/ un Nr./numurs/, ir nojaukta.

[2.6] Jēdzieni "solidāra" un "kumulatīva" atbildība nav identiski jēdzieni, kā tas tiek pasniegts prasības pieteikumā. Kumulatīva atbildība ir summējoša atbildība, savukārt solidāra atbildība ir vienota, nedalāma atbildība.

[3] 2017.gada 16.februārī Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā tika saņemti atbildētāja SIA "UNITRADE" paskaidrojumi, kuros atbildētājs prasību neatzīst. Atbildētājs uzskata, ka prasība tiek pamatota ar nepatiesiem un maldinošiem faktiem, kā arī tiek sagrozīti lietas faktiskie apstākļi. Tiesību normas, uz ko tiek balstīta prasība, ir nepareizi iztulkotas un nepareizi piemērotas.

[4] 2018.gada 6.februārī Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā tika saņemts prasītāja AS "Latvijas Gāze" un akciju sabiedrības (turpmāk – AS) "Gaso" pieteikums par procesuālo tiesību pārņemšanu.

Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2018.gada 15.marta lēmumu pieteikums tika apmierināts, prasītājs AS "Latvijas Gāze" tika aizstāts ar tā tiesību pārņēmēju AS "Gaso".

[5] 2018.gada 31.jūlijā Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā tika saņemta atbildētāja SIA "UNITRADE" pretprasība pret prasītāju AS "Gaso" par rīcības atzīšanu par prettiesisku un pienākuma uzlikšanu atdot gāzes skaitītāju.

[5.1] Atbilstoši 2012.gada 10.oktobra līgumam Nr./numurs/ par dabasgāzes piegādi AS "Latvijas Gāze" piegādāja dabasgāzi /adrese A/ līdz 2016.gada 24.novembrim. Par dabasgāzes padeves pārtraukšanu 2016.gada 24.novembrī plkst.10:50 tika sastādīts akts Nr./numurs/, no kura var redzēt, ka AS "Latvijas Gāze" darbinieks konstatēja gāzes noplūdi no zemes pie ievada. Atrokot ievadu, konstatēja nelegālu pieslēgumu pie pazemes gāzesvada, no kura arī notika gāzes noplūde. Pēc noplūdes vietas lokalizācijas dabasgāzes padeve ēkai netika atjaunota.

Atbilstoši līguma 1.5., 9.4.punktam un Ministru kabineta 2016.gada 9.februāra noteikumu Nr.85 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 2.6.punktam piederības robeža bija uzreiz aiz ievada noslēgierīces. Tas savukārt nozīmē, ka gāzes noplūde no pazemes gāzesvada notika piegādātāja AS "Latvijas Gāze" dabasgāzes apgādes sistēmas pusē. Gazificētā objekta lietotāja SIA "UNITRADE" dabasgāzes sistēmas pusē nekādi pārkāpumi netika konstatēti. Visi maksājumi par saņemto dabasgāzi bija laicīgi veikti. Prasītājam nebija zināms, kas un kad ir izveidojis šo nelegālo pieslēgumu. Minētais nelegālais pieslēguma posms pie legālā gāzesvada bija pievienots piemetinot, kas ir iespējams tikai tad, kad caurulēs vēl nav ielaista dabasgāze. Uz pieslēguma bija vecs padomju laiku ventilis. Pārbaudes rezultātā netika noskaidrots, uz kurieni aizgāja un ar ko savienojās šis gāzesvada posms. No šī pazemes gāzesvada gāze jau bija noplūdusi 2006.gada 18.aprīlī un 2013.gada 25.oktobrī, par ko atbildētājs bija ziņojis prasītājam. 2013.gada 25.oktobrī, novēršot gāzes noplūdi, jau tika atrasts viens nelegāls pieslēgums gāzesvadam. Toreiz AS "Latvijas Gāzes" darbinieki sakārtoja savu gāzesvada daļu un atjaunoja gāzes padevi ēkai.

[5.2] Pēc dabasgāzes padeves pārtraukšanas 2016.gada 24.novembrī /adrese A/ prasītājs nav veicis darbības, lai atjaunotu dabasgāzes padevi. Ņemot vērā, ka līgums par dabasgāzes piegādi nav pārtraukts, atbildētājs uzskata, ka prasītājs rīkojas prettiesiski, jo nepilda savas saistības.

No lietas materiālos esošā AS "Latvijas Gāze" 2016.gada 24.novembra akta Nr./numurs/ ir redzams, ka 2016.gada 24.novembrī AS "Latvijas Gāze" darbinieki atvienoja gāzes pievadu no pazemes gāzesvada un aizmetināja to ar nosegplāksni. Šāda AS "Latvijas Gāze" rīcība ir prettiesiska, jo ierobežo atbildētāja SIA "UNITRADE" tiesības izvēlēties un pirkt dabasgāzi no citiem publiskajiem dabasgāzes tirgotājiem, kā arī samazina nekustamā īpašuma vērtību.

No lietas materiālos esošā akta par skaitītāja noņemšanu Nr./numurs/ ir redzams, ka AS "Latvijas Gāze" darbinieki veica gāzes skaitītāja /nosaukums/ Nr./numurs/demontāžu, neuzstādot vietā citu skaitītāju. Saskaņā ar līguma 1.5.punktu gāzes skaitītājs bija un joprojām ir atbildētāja SIA "UNITRADE" īpašums, taču tas nav atdots atbildētājam.

Pamatojoties uz Civillikuma 1., 3., 1587., 1588.pantu, Ministru kabineta 2016.gada 9.februāra noteikumu Nr.85 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 54., 56., 58.punktu, Ministru kabineta 2009.gada 27.oktobra noteikumu Nr.1227 "Noteikumi par regulējamiem sabiedrisko pakalpojumu veidiem" 4.punktu, likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 22.panta pirmo daļu un 24.pana pirmo daļu, atbildētājs SIA "UNITRADE" lūdz atzīt AS "Latvijas Gāze" faktisko rīcību, atslēdzot 2016.gada 24.novembrī adresē /adrese A/ un neatjaunojot dabasgāzes padevi, par prettiesisku un uzlikt par pienākumu prasītājam atdot atbildētājam SIA "UNITRADE" gāzes skaitītāju /nosaukums/ Nr./numurs/.

[6] 2018.gada 14.augustā Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā tika saņemti prasītāja paskaidrojumi par pretprasību.

[6.1] Atbildētāja SIA "UNITRADE" viedoklis par prasītāja rīcības prettiesiskumu nav pareizs. Saskaņā ar Ministru kabineta 2016.gada 9.februāra noteikumu Nr.85 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 71.3.punktu prasītājs ir tiesīgs nekavējoties pārtraukt gāzes piegādi, ja lietotājs izdarīja tādu noteikumu vai līguma pārkāpumu, kura dēļ lietotājam tika radīta iespēja gāzi patērēt bez maksas. Prasītāja pienākumu atjaunot gāzes padevi regulē noteikumu 73.punkts. Kamēr atbildētājs SIA "UNITRADE" nav pilnībā norēķinājies ar prasītāju par piegādāto gāzi, atbildētājam nav tiesības prasīt gāzes padeves atjaunošanu. Turklāt noteikumu 74.punkts nosaka prasītāja tiesības pirms gāzes piegādes atjaunošanas pieprasīt lietotājam veikt izmaiņas gāzes apgādes sistēmā. Tā kā atbildētājs nav vērsies pie prasītāja ar lūgumu atjaunot gāzes padevi, prasītājs nav varējis izmantot noteikumu 74.punktā paredzētās tiesības.

[6.2] Prasītājs neapstrīd to, ka gāzes skaitītājs pieder atbildētājam SIA "UNITRADE", taču saskaņā ar Civillikuma 1734.pantu prasītājam ir tiesības nenodot skaitītāju atbildētājam, kamēr tas nesamaksās par patērēto, bet neuzskaitīto dabasgāzi (aizturējuma tiesība).

[7] Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2018.gada 13.septembra spriedumu prasība tika apmierināta pilnīgi; no atbildētājiem solidāri

prasītāja labā tika piedzīts parāds 214 038,85 EUR un tiesāšanās izdevumi – samaksātā valsts nodeva 4811,27 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,83 EUR, kā arī ar lietas vešanu saistītie izdevumi advokāta palīdzības samaksai 5350,97 EUR, kopā 224 208,92 EUR; prasītājam tika noteiktas tiesības par laiku no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā līdz pilnīgai sprieduma izpildei saņemt no atbildētājiem likumiskos 6% gadā no piespriestās, bet nesamaksātās pamatparāda summas 214 038,85 EUR; no atbildētājiem solidāri valsts ienākumos tika piedzīti ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 10,15 EUR; atbildētāja SIA "UNITRADE" pretprasība tika noraidīta pilnīgi.

[7.1] Pirmās instances tiesa nodibināja, ka atbildētājam SIA "AMO LAT" pieder nekustamais īpašums /adrese A/.

Lietā pastāv strīds par to, vai minētais nekustamais īpašums ir vērtējams kā dzīvojamā ēka. Kā redzams no zemesgrāmatas nodalījuma izdrukām, tad nekustamais īpašums sastāv no diviem dzīvokļiem, proti, Nr./numurs/ un Nr./numurs/, kā arī neapdzīvojamās telpas Nr./numurs/un Nr./numurs/. Tiesa piešķīra lielāku ticamību zemesgrāmatas datu bāzes izdrukām un tajās esošajai informācijai, nekā atbildētāju iesniegtajai /nosaukums/ 2003.gada 23.janvāra būves tehniskās inventarizācijas lietai, kurā norādīts, ka minētā ēka ir administratīvā ēka, nevis dzīvojamā māja un šajā ēkā nav dzīvokļu, tajā skaitā, dzīvokļu Nr./numurs/ un Nr./numurs/, turklāt, ēka, kurā atradās dzīvokļi, ir nojaukta, jo saskaņā ar Zemesgrāmatu likuma 1.pantu zemesgrāmatas ir visiem pieejamas, un to ierakstiem ir publiska ticamība. Tādējādi tiesai neradās šaubas, ka nekustamajā īpašumā atrodas divi dzīvokļi Nr./numurs/ un Nr./numurs/ un līdz ar to ēka ir dzīvojamā ēka, turklāt atbildētāju valdes loceklim līdz pat 2017.gada 21.jūlijam deklarētā dzīves vieta ir bijusi /adrese B/.

[7.2] Lietā nepastāv strīds, ka atbildētājs SIA "UNITRADE" nomāja no atbildētāja SIA "AMO LAT" pirmā stāva telpas nekustamajā īpašumā saimnieciskās darbības veikšanai, tajā skaitā sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumu sniegšanai. Minēto faktu apstiprina starp atbildētājiem 2012.gada 1.augustā noslēgtais nedzīvojamo telpu nomas līgums.

Lietā nav strīds par to, ka 2012.gada 10.oktobrī AS "Latvijas Gāze" ar atbildētāju SIA "UNITRADE" ir noslēgusi dabasgāzes piegādes līgumu Nr./numurs/. Tādējādi tiesa secināja, ka atbildētājam SIA "UNITRADE" bija līgumsaistības ar AS "Latvijas Gāze" tiesību pārņēmēju, proti, prasītāju.

[7.3] Tiesas ieskatā ar AS "Latvijas Gāze" 2018.gada 24.novembra aktu Nr./numurs/par gāzes padeves pārtraukšanu; AS "Latvijas Gāze" 2016.gada 24.novembra darba izdevumu aktu Nr./numurs/; AS "Latvijas Gāze" 2016.gada 24.novembra aktu par skaitītāja maiņu, kontroli, pārblombēšanu, atvienošanu, noņemšanu, pievienošanu un/vai dabasgāzes pievienošanu, atvienošanu Nr./numurs/; AS "Latvijas Gāze" 2016.gada 24.novembra aktu par pārkāpuma konstatēšanu Nr./numurs/; AS "Latvijas Gāze" 2016.gada 24.novembra aktu par demontāžu Nr./numurs/; AS "Latvijas Gāze" 2016.gada 24.novembra aktu par gāzesvada atrašanās vietas noteikšanu Nr./numurs/; AS "Latvijas Gāze" 2016.gada 24.novembra avārijas izsaukuma neatliekamā remonta uzskaites kartītēm; AS "Latvijas Gāze" 2016.gada 24.novembra uzdevumu gāzbīstamā darba veikšanai; lietai pievienotajām fotogrāfijām ir pierādīts fakts, ka gāzes noplūdi nekustamajā īpašumā radīja nelikumīgs pieslēgums gāzes vadam. Tādējādi, lai pārtrauktu gāzes patērēšanu bez uzskaites un novērstu apdraudējumu, prasītājs bija spiests atslēgt gāzes padevi nekustamajam īpašumam un demontēt nelikumīgi izbūvētu gāzes vada posmu, kas bija ierakts zemē. Nelegāli izbūvēts ievads veidoja galvenā gāzes plūsmas pievada atzaru, kas tika ierīkots tādā veidā, lai apietu gāzes uzskaites un kontroles mēraparātu. Prasītājs atklāja, ka gāzes padevei ir pieslēgtas šādas ierīces – apkures katls Protherm un četras virtuves plītis.

Kā neticamu tiesa vērtēja atbildētāju apgalvojumu, ka gāzes plītis darbojās no propāna gāzes baloniem, jo, kā lietas izskatīšanas gaitā tika noskaidrots, propāna gāzes baloni nebija pievienoti gāzes plītīm un bija aizvērtā stāvoklī, turklāt, kā liecināja liecinieki tiesas sēdē, fakts, ka plītis tika izmantota dabas gāze, pierādījās ar eksperimentiem, atverot un aizverot dabas gāzes padeves ventili ārpus nekustamā īpašuma, proti, atverot dabas gāzes padeves ventili, gāzes plītis bija liesma, savukārt, ventili noslēdzot, liesma nodzisa. Tādējādi tiesa secināja, ka plītis nekustamajā īpašumā bija pieslēgtas dabas gāzes padevei.

Šādos apstākļos saskaņā ar Ministru kabineta 2016.gada 9.februāra noteikumu Nr.85 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 98.punktu lietotājam SIA "UNITRADE", kas ir prettiesiski radījis iespēju patērēt gāzi bez uzskaites, ir pienākums samaksāt atlīdzību par patērēto gāzi un kompensāciju. Atbilstoši noteikumu 99., 100., 101.punktam atbildētājam SIA "UNITRADE" ir pienākums samaksāt prasītājam maksu par divu gadu laikā patērēto gāzi (2838 m^3) 74 196,91 EUR, kompensāciju divkāršā apmērā 141 146,50 EUR, kopā 214 038,85 EUR. Minētais aprēķins ir pievienots lietas materiāliem, ko tiesa vērtēja kā pamatotu.

Tiesa vērsa uzmanību uz to, ka atbildētājs SIA "UNITRADE" nevarēja nepamanīt, ka patērējot dabas gāzi tādā apjomā, tomēr jānorēķinās par patēriņu ir krietni mazāk. Tādējādi, kā nepatiesu tiesa vērtēja atbildētāju apgalvojumu, ka par nelegālo gāzes pieslēgumu viņu rīcībā nebija informācijas.

Turklāt par minēto faktu ir uzsākts kriminālprocess Nr./numurs/pēc Krimināllikuma 182.panta otrās daļas, kurā turpinās pirmstiesas kriminālprocess.

[7.4] Saskaņā ar Civillikuma 1672.pantu, noteikumu 22.punktu atbildību par zaudējumiem, kas rodas noteikumu 2.nodaļā ietverto prasību neievērošanas dēļ, prasītājs var prasīt no viena vai abiem atbildētājiem pēc saviem ieskatiem, kas atbilst solidāras atbildības būtībai un mērķim atbilstoši Civillikuma 1683.pantā noteiktajam. Konkrētajā gadījumā atbildētāja SIA "UNITRADE" prettiesiskas darbības izpaužas kā nelikumīga gāzes patērēšana un, iespējams, nelegāla pieslēgšanās gāzesvadam. Savukārt atbildētājam SIA "AMO LAT" ir pārmetama bezdarbība, proti, atbildētājs nav pārtraucis nomnieka prettiesisku rīcību. Prasītājam ir iestājušies zaudējumi tikai tāpēc, ka katrs no atbildētājiem pieļāva savu pārkāpumu.

Tas, ka iepriekš tika veikti izsaukumi uz nekustamo īpašumu un prasītājam nebija aizdomu par nelegālu pieslēgumu, nepierāda to, ka tāds nevarēja tikt konstatēts 2016.gada 24.novembrī, jo, iespējams, tobrīd nelegālais pieslēgums vēl nebija izveidots vai arī uz izsaukuma brīdi nebija pieslēgts. To, ka nelegālo pieslēgumu, iespējams, varēja atslēgt, liecina fakts, ka prasītāja darbinieki ilgstoši netika ielaisti visās īpašumā esošajās telpās, lai iegūtu laiku nelegālā pieslēguma atslēgšanai.

Tādējādi, izvērtējot visus lietas materiālus kopumā un savstarpējā saistībā, tiesa secināja, ka ir pamatots prasītāja prasījums no atbildētājiem solidāri piedzīt naudas summu 214 038,85 EUR apmērā.

[7.5] Atbilstoši Civilprocesa likuma 195.pantam, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, norādāmas prasītāja tiesības par laiku no sprieduma stāšanās spēkā līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no pamatparāda (Civillikuma 1753., 1756., 1765.pants).

[7.6] Saskaņā ar noteikumu 71.3., 73.punktu, kamēr atbildētājs SIA "UNITRADE" nav norēķinājies ar prasītāju par patērēto dabasgāzi, nav pamatots atbildētāja SIA "UNITRADE" pretprasībā ietvertais prasījums pret prasītāju atjaunot gāzes padevi nekustamajā īpašumā.

Prasītājam, pamatojoties uz Civillikuma 1734.pantu, ir tiesības neatdot skaitītāju atbildētājam SIA "UNITRADE", kamēr atbildētājs nesamaksās par patērēto, bet neuzskaitīto dabasgāzi (aizturējuma tiesība).

Šādos apstākļos atbildētāja SIA "UNITRADE" pretprasība pret prasītāju ir pilnībā noraidāma.

[7.7] Savukārt pārējos pušu argumentus tiesa nevērtēja, ievērojot Eiropas Cilvēktiesību tiesas atziņas, proti, kā vairākkārt atzinusi Eiropas Cilvēktiesību tiesa, no Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta izriet tiesas pienākums argumentēt spriedumu, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu.

[8] 2018.gada 2.oktobrī atbildētājs SIA "UNITRADE" iesniedza apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2018.gada 13.septembra spriedumu, pārsūdzot to pilnā apjomā.

[8.1] Atbildētājs nepiekrīt tiesas viedoklim, ka ar AS "Latvijas Gāze" sastādītajiem aktiem un fotogrāfijām var pilnvērtīgi pierādīt nelikumīga gāzesvada faktu, jo tiem ir šādi trūkumi: 1) aktus AS "Latvijas Gāze" vārdā sastādīja un parakstīja uzņēmuma darbinieki, kuriem nebija pietiekamas

izglītības un kompetences šādu faktu konstatācijai; 2) akti tika sastādīti tikai vizuāli apskatot caurules bez iepazīšanās ar gāzesvada būvprojektu; 3) aktus AS "Latvijas Gāze" vārdā sastādīja un parakstīja uzņēmuma darbinieki, kuri pēc sava dienesta stāvokļa bija un joprojām ir atkarīgi no prasītāja; 4) netika veikta neatkarīga būvprojekta ekspertīze; 5) netika veikta neatkarīga ekspertīze izgrieztajam gāzesvada posmam; 6) netika noskaidrots, kur aiziet atraktais gāzesvada posms. Atbildētājs uzskata, ka, pastāvot šādiem trūkumiem, pirmās instances tiesai nebija juridiska pamata balstīt savu spriedumu uz AS "Latvijas Gāze" sastādītajiem aktiem un fotogrāfijām. Tiesa spriedumā nav norādījusi, kādēļ tā šiem pierādījumiem devusi priekšroku salīdzinājumā ar atbildētāja iebildumiem, un ir atzinusi šos faktus par pierādītiem. Prasītāja rīcība, neiesniedzot lietā pieprasītos dokumentus – pilnu pazemes gāzesvada projektu, ir pretrunā ar Civillikuma 1.pantā noteikto labas ticības principu un Civilprocesa likuma 9.[1]pantā noteikto pienākumu pusēm sniegt tiesai patiesas ziņas par faktiem un lietas apstākļiem.

[8.2] Atbildētājs nepiekrīt tiesas viedoklim, ka nelegālais gāzesvads esot apgājis gāzes uzskaites mēraparātu un tam esot bijušas pieslēgtas ierīces – apkures katls Protherm un četras virtuves plītis, jo lietā nav tam pierādījumu. Lietā ir pierādījumi tam, ka AS "Latvijas Gāze" darbinieki nav noskaidrojuši, kur aiziet atraktais gāzesvads, ar ko tas ir savienots un vai tas apiet gāzes uzskaites mēraparātu. To apliecina AS "Latvijas Gāze" darbinieku /pers. N/ un /pers. O/ liecības 2018.gada 17.maija tiesas sēdē.

[8.3] No minēto liecinieku liecībām ir redzams, ka tiesa nav pareizi konstatējusi faktu attiecībā uz to, vai propāna gāzes baloni ir bijuši pievienoti pie gāzes plītīm vai nē. Šim faktam ir izšķiroša nozīme tālāko lietas apstākļu noskaidrošanā un juridiski pareiza sprieduma taisīšanā.

[8.4] Atbildētājs nepiekrīt secinājumam, ka fakts, ka plītīs tika izmantota dabasgāze, esot pierādījies ar eksperimentiem. Atbildētājs pret veikto eksperimentu iebilda, iesniedzot tiesai 2018.gada 25.aprīļa paskaidrojumus uz 16 lapām ar 12 pielikumiem ar četrām fotogrāfijām un četriem video, kuros norādīja uz eksperimenta pretrunām un trūkumiem. Tiesa šos pierādījumus un apsvērumus vispār nav vērtējusi, tos pat nepieminot spriedumā. Atbildētājs norāda uz būtiskākajām veiktā eksperimenta pretrunām un trūkumiem: 1) kā var plkst.15:26 gāzes plīts darboties ar dabasgāzi no nelegālā pieslēguma, ja plkst.10:50 avārijas dienesta darbinieki šo gāzesvada posmu jau demontēja; 2) veicot eksperimentu, no gāzes plītīm netika atvienoti propāna gāzes baloni; 3) pirms eksperimenta veikšanas no caurulēm netika izpūsta propāna gāze; 4) netika veikta ekspertīze gāzes plīšu dīzēm; 5) netika veikta ekspertīze gāzei, kas izplūda no gāzes plīts degļa ar gāzes hromatogrāfijas metodi; 6) eksperimenta laikā AS "Latvijas Gāze" darbinieki izmantoja gāzes detektoru PM-4, kurš tehniski nespēj atšķirt un identificēt dabasgāzi metānu no balonu gāzes propāna; 7) eksperimentu veica personas bez attiecīgas izglītības un nepieciešamajām speciālajām zināšanām, nepieaicinot neatkarīgus un izglītotus ekspertus; 8) visi eksperimenta veicēji bija un joprojām ir finansiāli saistīti ar prasītāju. AS "Latvijas Gāze" faktu konstatācijas un eksperimenti bija jāveic tā, lai nevienam nerastos šaubas par to rezultātiem, jo uz prasītāju gulstas pierādīšanas pienākums.

[8.5] Atbildētājs uzskata, ka prasītājs pārbaudes laikā 2016.gada 24.novembrī adresē /adrese A/ nav savācis un iesniedzis lietā likumā noteiktā kārtībā iegūtus pierādījumus, ar kuriem varētu konstatēt un pierādīt līdz tiesisku pierādījumu ticamības pakāpei Ministru kabineta 2016.gada 9.februāra noteikumu Nr.85 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 98.punkta pārkāpumu attiecībā uz atbildētāju SIA "UNITRADE". Atsaucoties uz Civilprocesa likuma 8.panta pirmo daļu, 93.panta pirmo daļu, likuma "Par tiesu varu" 17.panta otro daļu, atbildētājs uzskata, ka tiesa ir nepamatoti piemērojusi minēto noteikumu 98.punktu. Tā kā noteikumu 98.punktā noteiktās prasības prasītājs nebija izpildījis, tad tiesai nebija tiesiska pamata piemērot noteikumu 99., 101.punktu.

Atbildētājs iebilst pret maksas par patērēto gāzi aprēķinu, jo, pārbaudot to matemātiski, sanāk pavisam cita summa. Atbilstoši atbildētāja veiktajiem aprēķiniem maksai par divu gadu laikā it kā patērētajiem 2838 m^3 dabasgāzes bija jābūt 1058,69 EUR un kompensācijai 2117,38 EUR, kopā 3176,06 EUR, nevis 214 038,85 EUR, kā tiesa norāda spriedumā.

[8.6] Atbildētājs nepiekrīt tiesas norādei, ka atbildētājs nevarēja nepamanīt, ka patērējot dabasgāzi tādā apjomā, tomēr jānorēķinās par patēriņu ir krietni mazāk. No līguma par dabasgāzes piegādi ir redzams, ka atbildētājs saņemto dabasgāzi izmantoja telpu apkures vajadzībām. Pamatojoties uz skaitītāja rādījumiem, AS "Latvijas Gāze" izrakstīja rēķinus par patērēto dabasgāzi, kurus atbildētājs regulāri un laicīgi apmaksāja. AS "Latvijas Gāze" darbinieki kļūdaini noteica, ka gāze tika izmantota kā kurināmais virtuves plītīs, tamdēļ tiesas pretenzijas pret atbildētāju par patērētās dabasgāzes apjomu ir nepamatotas.

Atbildētāji neko nezināja par pazemes gāzesvada atzariem, jo 1971.gadā, kad būvēja šo pazemes gāzesvadu, nebija dibināti. Atbildētājs SIA "AMO LAT" ienāca šajā īpašumā 2012.gadā. Tāpēc tiesai nebija tiesiska pamata vērtēt kā nepatiesus atbildētāju apgalvojumus, ka par nelegālo gāzes pieslēgumu viņu rīcībā nebija informācijas.

[8.7] Nav pamatots tiesas secinājums, ka nekustamais īpašums ir jāvērtē ka dzīvojamā māja. Lietā ir iesniegti pierādījumi, ka ēka, kurā atradās divi dzīvokļi (Nr./numurs/ un Nr./numurs/), ir nojaukta. Tiesa prettiesiski piešķīra lielāku ticamību zemesgrāmatas datu bāzes izdrukām un tajās esošajai informācijai pretstatā realitātei dabā. Šim apstāklim ir izšķiroša nozīme, jo uz to tiesa balsta ēkas īpašnieka SIA "AMO LAT" solidāro atbildību ar telpu nomnieku SIA "UNITRADE".

[8.8] Atbildētājs nepiekrīt tiesas viedoklim, ka saskaņā ar noteikumu 71.3.punktu prasītājs esot bijis tiesīgs nekavējoties pārtraukt gāzes padevi. Atbildētājs nav izdarījis nekādu noteikumu pārkāpumu un nav lietojis dabasgāzi bez maksas. Netika tiesiski un ticami pierādīts, ka atbildētājs būtu radījis iespēju patērēt dabasgāzi bez maksas. Atbildētājs uzskata, ka AS "Latvijas Gāze" rīkojās prettiesiski, jo nepildīja saistības par dabasgāzes sistēmas ekspluatāciju, drošumu, tehnisko apkalpi un apkopi.

[8.9] Atbildētājs nepiekrīt tiesas apgalvojumam, ka, pamatojoties uz Civillikuma 1734.pantu, prasītājam esot tiesības neatdot skaitītāju atbildētājam. Atbildētājs nav patērējis dabasgāzi bez maksas un līdz ar to tam nav pienākuma maksāt par to, ko tas nav patērējis. Tamdēļ tiesa ir nepamatoti piemērojusi Civillikuma 1734.pantu.

[8.10] Atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta e) apakšpunktam prasītājam, 2017.gada 4.janvārī iesniedzot tiesā prasības pieteikumu par 214 038,85 EUR piedziņu, bija jāmaksā valsts nodeva 3741,08 EUR, nevis 4811,27 EUR. Tāpēc atbildētājs uzskata tiesas piedzīto valsts nodevu par nepareizi aprēķinātu.

Ņemot vērā minēto, atbildētājs lūdz izskatīt lietu pēc būtības; taisīt jaunu spriedumu, ar kuru noraidīt prasību un apmierināt pretprasību; piedzīt no prasītāja atbildētāja labā visus tiesāšanās izdevumus un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus.

[9] 2018.gada 2.oktobrī atbildētājs SIA "AMO LAT" iesniedza apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2018.gada 13.septembra spriedumu, pārsūdzot to daļā, ar kuru tika apmierināta prasība pret atbildētāju SIA "AMO LAT" par parāda 214 038,85 EUR piedziņu.

[9.1] Pirmās instances tiesa secināja, ka ir bijis nelikumīgs pieslēgums gāzes vadam un ka gāzes nelikumīgai padevei ir pieslēgtas šādas ierīces – apkures katls Prother un četras virtuves plītis, atbildētāja īpašumā, tikai pamatojoties uz prasītāja vienpusēji sastādītajiem aktiem. Pirmās instances tiesa spriedumā nenorādīja, kāpēc vienpusēji sastādītajiem aktiem ir piešķirta lielāka ticamība nekā atbildētāja pierādījumiem (argumentiem).

Pirmās instances tiesa pamatoja nelegālo pieslēgšanu arī ar liecinieku paskaidrojumiem, bet neizvērtēja to, ka liecinieki ir prasītāja darbinieki. Darbinieki faktiski ir pakļauti un atkarīgi no prasītāja. Līdz ar to liecinieku liecībām nav ticamības, jo liecinieki varēja būt ieinteresēti sniegt nepilnu, patiesībai neatbilstošu informāciju. Turklāt lieciniekiem nav speciālo zināšanu šajā strīdus lietā.

Pirmās instances tiesa ņēma vērā to, ka par gāzes patvaļīgu patērēšanas faktu ir uzsākts kriminālprocess Nr./numurs/pēc Krimināllikuma 182.panta

otrās daļas. Krimināltiesībās pastāv nevainīguma prezumpcija, kuras noteikumi ir iekļauti arī Civilprocesa likuma 96.panta trešajā daļā. Kriminālprocesa ierosināšana pati par sevi neliecina ne par noziedzīga nodarījuma esību, ne par vainīgo, ne par personas vainu. Tātad pirmās instances tiesa ņēma vērā faktu, kuram konkrētajā gadījumā nav juridiskas nozīmes.

Pirmās instances tiesa ņēma vērā to, ka SIA "UNITRADE" nevarēja nepamanīt, ka patērējot dabas gāzi tādā apjomā, tomēr jānorēķinās par patēriņu ir krietni mazāk. Pirmās instances tiesa nenorādīja to, kādam bija jābūt gāzes patēriņa apjomam, kad to var pamanīt. Līdz ar to pirmās instances tiesas secinājums nav pamatots ar faktiem, bet ir tikai pieņēmums jeb minējums, tādējādi neievērojot Civilprocesa likuma 193.panta piekto daļu.

[9.2] Sakarā ar pirmās instances tiesas secinājumiem par nekustamā īpašuma īpašnieka un īrnieka solidāru atbildību atbildētājs norāda, ka, pirmkārt, pirmās instances tiesa kļūdaini secināja, ka nekustamais īpašums /adrese A/ ir dzīvojamā ēka, otrkārt, pirmās instances tiesa nepareizi piemēroja Ministru kabineta 2016.gada 9.februāra noteikumu Nr.85 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 22.punktu un nepareizi iztulkoja noteikumus par solidāru atbildību.

Piešķirot lielāku ticamību zemesgrāmatas ierakstiem, pirmās instances tiesa nenoskaidroja objektīvo patiesību, bet piemēroja Zemesgrāmatu likuma 1.pantā nostiprināto publiskās ticamības principu. Ņemot vērā to, ka izmaiņas īpašuma sastāvā vienmēr sākumā notiek dabā un tikai vēlāk tiek ierakstītas zemesgrāmatā, ierakstiem par īpašuma sastāvu ir tikai deklaratīvs raksturs, un Zemesgrāmatu likuma 1.panta mērķis nav noteikt publisko ticamību īpašuma sastāvam. Tādējādi pirmās instances tiesa nepamatoti atsaucās uz Zemesgrāmatu likuma 1.pantu un nenoskaidroja objektīvo patiesību. Pirmās instances tiesa bez jebkāda tiesiska pamatojuma izslēdza no pierādījumu loka un vispār neizvērtēja /nosaukums/ 2016.gada 27.janvāra izziņu par ēkas neesamību.

Nav pamatots pirmās instances tiesas secinājums par deklarēto dzīvesvietu. Atbildētāja valdes loceklis ir reģistrējis deklarēto dzīvesvietu ēkā (dzīvojamā mājā), kura vēlāk bija nojaukta, bet ieraksts par deklarēto dzīvesvietu reģistrā saglabājās. Pirmās instances tiesa izvērtēja atrauti faktu par ēkas nojaukšanu un faktu par deklarēto dzīvesvietu.

Ministru kabineta 2016.gada 9.februāra noteikumu Nr.85 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 22.punkts nesatur pirmās instances tiesas norādīto tekstu. Tātad, konstatējot solidāru atbildību, pirmās instances tiesa piemēroja nepareizu tiesību normu, kuru arī nevarēja piemērot. Atsaucoties uz Civillikuma 1672., 1674., 1683.pantu, judikatūru un tiesību doktrīnu, atbildētājs norāda, ka prasītāja dabas gāzes patērēšana, kas – kā izpildījuma priekšmets – nav nedalāms, t.i., katrs dabas gāzes patērētājs pats par sevi ir atbildīgs par patērēto gāzi. Tādējādi pirmās instances tiesa kļūdaini un prettiesiski piemēroja solidāras atbildības institūtu.

[9.3] Pirmās instances tiesa, pamatojot spriedumu tikai ar prasītāja pierādījumiem un argumentiem, bet nevērtējot atbildētāju pierādījumus un argumentus, atsaucās uz Eiropas Cilvēktiesību tiesas atziņām par tiesas pienākumu argumentēt spriedumu, bet kas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu. Šāda atziņa ir pareiza vispār teorētiskā nozīmē, bet nevis visās lietās, kur tiesa var izvēlēties tikai vienas puses argumentus, kuriem piedot ticamību, un nevērtēt otras puses argumentus.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41., 44., 56., 413.-417., 432.pantu, lūdz prasību pret atbildētāju SIA "AMO LAT" noraidīt; piedzīt no prasītāja atbildētāja SIA "AMO LAT" labā visus tiesāšanās izdevumus.

[10] 2021.gada 29.janvārī Rīgas apgabaltiesā tika saņemti prasītāja paskaidrojumi ar vēlākiem to papildinājumiem, kuriem pievienots un vēlāk precizēts jauns prasības summas aprēķins.

[11] 2021.gada 15.februārī Rīgas apgabaltiesā tika saņemta atbildētāja SIA "AMO LAT" atsauksme, kuros atbildētājs iebilst pret jauno prasības summas aprēķinu.

[12] 2021.gada 16.februārī Rīgas apgabaltiesā tika saņemts atbildētāja SIA "UNITRADE" viedoklis ar vēlākiem tā papildinājumiem, kuros atbildētājs iebilst pret jauno prasības summas aprēķinu.

[13] 2021.gada 16.februārī Rīgas apgabaltiesā tika saņemts prasītāja pieteikums par prasības nodrošināšanu.

Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2021.gada 19.februāra lēmumu prasītāja pieteikums par prasības nodrošināšanu tika apmierināts daļēji; Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/tika ierakstīta ķīlas tiesības atzīme uz atbildētājam SIA "AMO LAT" piederošajām 102/1000 domājamām daļām no nekustamā īpašuma /adrese D/, kadastra numurs /numurs/, nosakot, ka prasības nodrošinājums sniedzas līdz summai 5748,35 EUR; prasītāja pieteikums par prasības nodrošināšanu pārējā daļā tika noraidīts.

[14] 2021.gada 10.maijā Rīgas apgabaltiesā tika saņemts prasītāja pieteikums par papildu prasības nodrošināšanu.

Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2021.gada 12.maija lēmumu prasītāja pieteikums par papildu prasības nodrošināšanu tika apmierināts daļēji; Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/tika ierakstīta ķīlas tiesības atzīme uz atbildētājam SIA "AMO LAT" piederošajām 102/1000 domājamām daļām no nekustamā īpašuma /adrese D/, kadastra numurs /numurs/, nosakot, ka papildu prasības nodrošinājums sniedzas līdz summai 5748,35 EUR; prasītāja pieteikums par papildu prasības nodrošināšanu pārējā daļā tika noraidīts.

Ar Latvijas Republikas Senāta 2021.gada 15.jūnija rīcības sēdes lēmumu tika atteikts pieņemt prasītāja blakus sūdzību par Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2021.gada 12.maija lēmumu.

[15] Atbildētāja SIA "UNITRADE" pārstāvis /pers. B/ tiesas sēdē apelācijas sūdzību uzturēja, prasību neatzina, pamatojoties uz apelācijas sūdzībā un paskaidrojumos norādītajiem argumentiem.

Atbildētāja SIA "AMO LAT" pārstāvis zvērināts advokāts Jānis Muižnieks tiesas sēdē apelācijas sūdzību uzturēja, prasību neatzina, pamatojoties uz apelācijas sūdzībā un paskaidrojumos norādītajiem argumentiem.

Prasītāja AS "Gaso" pārstāvis zvērināts advokāts Sergejs Rudāns tiesas sēdē apelācijas sūdzību neatzina, prasību uzturēja, pamatojoties uz paskaidrojumos un prasības pieteikumā norādītajiem argumentiem.

M o t ī v u d a ļ

[16] Pārbaudījusi lietas materiālus, noklausījusies pušu paskaidrojumus un zvērinātu advokātu viedokli, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība nav pamatota un ir noraidāma pilnīgi, savukārt pretprasība ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

[17] Kā redzams no lietas materiālos esošās Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs/noraksta (lietas 1.sējuma 28.-29., 132.lapa), nekustamais īpašums /adrese A/, kadastra numurs /numurs/, sastāv no zemesgabala 1371 m^2 platībā, uz kura atrodas veikals, būves kadastra apzīmējums /numurs/, dzīvojamā māja, būves kadastra apzīmējums /numurs/, un šķūnis, būves kadastra apzīmējums /numurs/. Nekustamais īpašums sastāv no trīs dzīvokļu īpašumiem – dzīvokļa īpašuma Nr./numurs/, dzīvokļa īpašuma Nr./numurs/ un nedzīvojamās telpas Nr./numurs/, kuriem ir atvērti atsevišķi zemesgrāmatas nodalījumi.

No Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumu Nr./numurs/ (lietas 1.sējuma 30.-31., 133.lapa, 5.sējuma 191.-192.lapa, 6.sējuma 109.-110.lapa), Nr./numurs/ (lietas 1.sējuma 32.-33., 134.lapa, 5.sējuma 220.lapa, 6.sējuma

119.lapa), Nr./numurs/ (lietas 1.sējuma 34.-35., 126.lapa, 5.sējuma 189.-190.lapa) norakstiem ir redzams, ka dzīvokļi Nr./numurs/ un Nr./numurs/ un nedzīvojamā telpa Nr./numurs/ pieder atbildētājam SIA "AMO LAT".

Kā izriet no Valsts zemes dienesta 2017.gada 29.maijā sniegtās informācijas Nr./numurs/ (2.sējuma lietas 96.lapa), kopš 2011.gada 17.augusta Kadastra informācijas sistēmā ēkai ar kadastra apzīmējumu /numurs/, /adrese A/ ir reģistrēts nosaukums – divu dzīvokļu māja.

Nekustamā īpašuma /adrese A/ sastāvā esošā dzīvojamā ēka, kadastra apzīmējums /numurs/, kurā atradās dzīvokļi Nr./numurs/ un Nr./numurs/, ir nojaukta, ko apstiprina lietas materiālos esošā tehniskā dokumentācija (lietas 2.sējuma 14.-49.lapa) un Rīgas pilsētas būvvaldes 2016.gada 27.janvāra izziņa par ēkas neesību Nr./numurs/ (lietas 1.sējuma 135., 192.lapa, 2.sējuma l.l.50.-51.lapa). Par to atbilstošas izmaiņas ir izdarītas Kadastra informācijas sistēmā (lietas 1.sējuma 160.-167.lapa, 2.sējuma 52.lapa).

Uz zemesgabala ir uzbūvēta ēka ar kadastra apzīmējumu /numurs/, ko apliecina izdruka no Kadastra informācijas sistēmas (lietas 2.sējuma 11.lapa).

Lietā nav strīda par to, ka minētās izmaiņas nekustamā īpašuma sastāvā zemesgrāmatā nav ierakstītas.

Saskaņā ar 2012.gada 1.augustā starp atbildētājiem noslēgto līgumu par nedzīvojamo telpu nomu (lietas 1.sējuma 39.-42.lapa) atbildētājs SIA "AMO LAT" iznomāja sev piederošās nedzīvojamās telpas /adrese A/, pirmajā stāvā atbildētājam SIA "UNITRADE".

2012.gada 10.oktobrī starp AS "Latvijas Gāze", kuras tiesību pārņēmējs ir prasītājs, un atbildētāju SIA "UNITRADE" tika noslēgts dabasgāzes piegādes līgums Nr./numurs/ (lietas 1.sējuma 43.-46.lapa).

2016.gada 24.novembrī AS "Latvijas Gāze" darbinieki apsekoja nekustamo īpašumu /adrese A/ un konstatēja nelikumīgu pieslēgumu gāzesvadam, sakarā ar ko pārtrauca gāzes padevi nekustamajam īpašumam, demontēja nelikumīgi izbūvēto posmu un gāzes skaitītāju, ko apstiprina lietas materiālos esošie AS "Latvijas Gāze" 2016.gada 24.novembra akts par gāzes padeves pārtraukšanu Nr./numurs/(lietas 1.sējuma 47.-48.lapa), darba uzdevums – akts par pasūtījuma izpildi Nr./numurs/ (lietas 1.sējuma 49.lapa), akts par skaitītāja noņemšanu Nr./numurs/ (lietas 1.sējuma 50.lapa), akts par pārkāpumu konstatēšanu Nr./numurs/ (lietas 1.sējuma 51.lapa), akts par demontāžu Nr./numurs/ (lietas 1.sējuma 52.lapa), akts par gāzesvada atrašanās vietas noteikšanu Nr./numurs/ (lietas 1.sējuma 53.-54.lapa), avārijas izsaukuma/neatliekamā remonta uzskaites kartīte (lietas 1.sējuma 55.lapa), 2016.gada 25.novembra avārijas izsaukuma/neatliekamā remonta uzskaites kartītes (lietas 1.sējuma 56., 58.lapa), akts par gāzes padeves atslēgšanu Nr./numurs/ (lietas 1.sējuma 57.lapa), 2016.gada 24.novembra uzdevums gāzbīstamā darba veikšanai Nr./numurs/ (lietas 1.sējuma 59.-60.lapa).

Par iespējamu patvaļīgu dabas gāzes patēriņu, veicot nelegālu dabasgāzes padeves pieslēgumu, ir uzsākti kriminālprocesi Nr./numurs/, Nr./numurs/un Nr./numurs/ (lietas 1.sējuma 80.-83.lapa).

[18] Prasītājs, uzskatot, ka saskaņā ar Ministru kabineta 2016.gada 9.februāra noteikumu Nr.85 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 98.punktu ir prettiesiski radīta iespēja atbildētājam SIA "UNITRADE" patērēt gāzi bez uzskaites, par ko nevarēja nezināt atbildētājs SIA "AMO LAT", ir cēlis prasību par atlīdzības par patērēto gāzi un kompensācijas solidāru piedziņu no atbildētājiem.

Civillietu tiesas kolēģija uzskata, ka prasītājs atbilstoši 2016.gada 9.februāra noteikumu Nr.85 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 98.pantam nav pierādījis līdz tiesisku pierādījumu ticamības pakāpei šo noteikumu un dabasgāzes piegādes līguma noteikumu pārkāpumu, kas radies atbildētāju darbības vai bezdarbības dēļ un kura dēļ ir radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas.

[18.1] Civillietu tiesas kolēģija atzīst par pierādītu apstākli, ka demontētais gāzesvada posms bija ierīkots nelikumīgi. Lietas materiālos esošajā 1971.gada shēmā pazemes gāzesvada pievadam, kad tas tika izbūvēts nekustamajā īpašumā /adrese A/ (lietas 2.sējuma 143.lapa), nav attēlots gāzesvada posms, kas tika konstatēts 2016.gada 24.novembra pārbaudē un attēlots AS "Latvijas Gāze" darbinieku sastādītajās shēmās (lietas 1.sējuma 48., 54.lapa). Šāds gāzesvada posms netika izbūvēts arī atbilstoši 1997.gada projektam gāzes apkures izveidošanai nekustamajā īpašumā /adrese A/ (2.sējums lietas 144.-152.lapa).

[18.2] Neskatoties uz minēto, lietā nav gūti pierādījumi tam, ka nelikumīgais pieslēgums gāzesvadam deva iespēju patērēt dabasgāzi bez maksas.

[18.2.1] Kā redzams no lietas materiālos esošajās atraktā gāzesvada posma attēla un videofaila kadra, kas izdarīti 2016.gada 24.novembrī pirms un pēc tā demontāžas (lietas 2.sējuma 90.lapa, 3.sējuma 122.lapa, lietas 2.sējuma 116.lapā, 3.sējuma 142.lapā un 4.sējuma 44.lapā esošo datu nesēju faili ar nosaukumiem "IMG_20161124_151929.jpg" un "/nosaukums/"), uz gāzesvada posma esošā ventiļa roktura stāvoklis ir izmainīts. Faktu, ka minētais attēls un video patiešām ir uzņemti gāzesvada posma atrakšanas laikā, apstiprina pēc prasītāja pieprasījuma Valsts tiesu ekspertīžu birojā 2019.gada 9.septembrī veiktais konsultatīvais atzinums Nr./numurs/ (lietas 4.sējuma 32.-43.lapa). Kā izriet no prasītāja pārstāvja paskaidrojumiem, pirms gāzesvada posma demontāžas prasītāja darbinieki vairākkārtēji atvēra un aizvēra ventili, kas izskaidro atšķirības ventiļa roktura stāvoklī. Savukārt no Starptautisko neatkarīgo ekspertu federācijas 2019.gada 29.maija speciālista atzinuma Nr./numurs/ (lietas 3.sējuma 166.-194.lapa) izriet, ka ventiļa rokturis attēlā "IMG_20161124_151929.jpg" un videofaila "/nosaukums/" iesaldētajā kadrā ir ticis pakļauts spēka iedarbībai, iespējams, ar roku, droši vien rokturis griezts apkārt savai asij no stāvokļa "Aizvērts" uz stāvokli "Atvērts".

Atbildētāju ieskatā ventiļa rokturis pirms gāzesvada posma demontāžas ilgstoši ir atradies aizvērtā stāvoklī. Minētā fakta pārbaudei kriminālprocesa Nr./numurs/ietvaros tika veikta ekspertīze un Valsts tiesu ekspertīžu biroja 2019.gada 2.septembra eksperta atzinumā Nr./numurs/ (lietas 4.sējuma 12.-17.lapa) secināts, ka ekspertīzei iesniegtās, noslēgtās caurules nenoslēgtajā galā esošā aizslēga blīvmateriālam nav pēdu, kas liecinātu, ka tas ir sacietējis, aizslēgam esot aizvērtā stāvoklī; kategoriski šādu iespēju nevar noliegt, jo nav iespējams pagriezt slēdzi, lai noteiktu blīvmateriāla novietojumu pret noslēdzamās caurules atveri, aizslēgtā stāvoklī.

Ekspertīze tika noteikta arī izskatāmajā lietā un Valsts tiesu ekspertīžu biroja 2020.gada 9.jūnija eksperta atzinumā Nr./numurs/ (lietas 4.sējums 141.-164.lapa) secināts, ka uz atraktā un demontētā gāzesvada posma ventiļa vertikālā aizbīdņa vārsta blīves ir izveidojies nospiedums no ventiļa korpusa vertikālā aizbīdņa vārsta ligzdas darbvirsmas, pret kuru blīve tiek saspiesta, ja ventilis ir aizvērtā stāvoklī; uz atraktā un demontētā gāzesvada posma ventiļa vertikālā aizbīdņa vārsta blīves nav izveidojies sacietējis nospiedums no ventiļa korpusa vertikālā aizbīdņa vārsta ligzdas darbvirsmas, pret kuru blīve tiek saspiesta, ja ventilis ir aizvērtā stāvoklī.

No minētajiem pierādījumiem secināms, ka pirms gāzesvada posma demontāžas uz tā esošais ventilis bija aizvērtā stāvoklī, par ko liecina attēlā "IMG_20161124_151929.jpg" redzamais ventiļa roktura stāvoklis, 2019.gada 29.maija speciālista atzinumā Nr./numurs/ izdarītie secinājumi par ventiļa roktura pagriešanu no stāvokļa "Aizvērts" uz stāvokli "Atvērts" un Valsts tiesu ekspertīžu biroja 2020.gada 9.jūnija eksperta atzinumā Nr./numurs/ izdarītie secinājumi par nospieduma, kas izveidojies uz ventiļa vertikālā aizbīdņa vārsta blīves, atbilstību ventiļa aizvērtam stāvoklim. Apstāklis, ka Valsts tiesu ekspertīžu biroja 2019.gada 2.septembra eksperta atzinumā Nr./numurs/ un 2020.gada 9.jūnija eksperta atzinumā Nr./numurs/ netika konstatēts blīves sacietējums, neizslēdz iepriekšminētos secinājumus par ventiļa atrašanos aizvērtā stāvoklī.

[18.2.2] Turklāt Valsts tiesu ekspertīžu biroja 2020.gada 9.jūnija eksperta atzinumā Nr./numurs/ ir secināts, ka atraktais un demontētais gāzesvada posms ir vielas plūsmai necaurejošs, jo tā viens gals ir aizmetināts. Minēto apstiprina lietas materiālos esošā /nosaukums/ 2019.gada 23.maija vēstule (lietas 3.sējuma 164.-165.lapa) un prasītāja 2019.gada 20.maijā un 6.jūnijā minētajam policijas iecirknim sniegtās ziņas (lietas 3.sējuma 197.-200.lapa).

Prasītāja viedoklis, ka demontētais gāzesvads pēc tā demontāžas ir ticis būtiski pārveidots apzināti ar nolūku izvairīties no atbildības, nav pierādīts. Lietā nav strīda, ka atraktā un demontētā gāzesvada posms atradās sākotnēji pie prasītāja, bet pēc tam policijā, kas izslēdz iespēju atbildētājiem ietekmēt tā stāvokli. Prasītāja pārstāvis norādīja uz iespējamo notikušo prasītāja darbinieku komerciālo uzpirkšanu no atbildētāju puses, taču lietas materiālos šādi

pierādījumi nav iesniegti, tajā skaitā nav iesniegti pierādījumi par prasītāja iekšējās pārbaudes rezultātiem un kriminālprocesa ietvaros noskaidrotajiem faktiem šajā sakarā. Lietā nav iesniegti arī tādi pierādījumi, no kuriem varētu izdarīt secinājumus par to, cik vecs ir metinājums. Uz pierādījumu nepietiekamību tika vērsta prasītāja uzmanība apelācijas instances tiesas sēdē 2021.gada 6.oktobrī, taču prasītāja pārstāvis neuzskatīja par nepieciešamu veikt ekspertīzi minēto apstākļu noskaidrošanai (skaņu ieraksta 01:15:00-01:16:30).

[18.2.3] Prasītājs savu apgalvojumu pa to, ka ar nelikumīgo pieslēgumu gāzesvadam bija prettiesiski radīta iespēja patērēt dabasgāzi bez uzskaites, pamato ar 2016.gada 24.novembrī nekustamajā īpašumā /adrese A/ veiktajiem eksperimentiem un liecinieku /pers. N/, /pers. O/ un /pers. U/ liecībām, kas tika nopratināti pirmās instances tiesas sēdē 2018.gada 17.maijā.

Liecinieki/pers. N/, /pers. O/ un /pers. U/ savās liecības apstiprināja faktu, ka 2016.gada 24.novembrī nekustamajā īpašumā /adrese A/ tika atrakts un konstatēts nelikumīgs gāzesvada posms, taču, atbildot uz atbildētāja SIA "UNITRADE" pārstāvja jautājumu, liecinieki /pers. N/ un /pers. O/ paskaidroja, ka netika atrasta vieta, kur nelegālais gāzesvada posms savienojas ar nekustamajā īpašumā esošajiem gāzesvadiem un iekārtām (skaņu ieraksta 02:33:19-02:35:21, 03:10:20-03:10:47).

Kā redzams no prasītāja darbinieku veiktā eksperimenta ar gāzes plītīm (lietas 2.sējuma 116.lapā esošā datu nesēja fails ar nosaukumu "/nosaukums/"), noslēdzot legālo dabasgāzes piegādi, prasītāja darbinieki varēja aizdedzināt vienas gāzes plīts riņķi, taču tas dega ar vāju liesmu, turklāt degšanas ilgums nav fiksēts, bet ierakstā ir redzams apmēram 12 sekundes. Savukārt no prasītāja darbinieku veiktā eksperimenta ar apkures katlu (lietas 2.sējuma 116.lapā esošā datu nesēja fails ar nosaukumu "/nosaukums/") ir redzams, ka, noslēdzot legālo dabasgāzes piegādi, manometra skala lēnām pacēlās līdz 4 mbar iedaļai, kas liecina par gāzes spiediena nelielu palielināšanos caurulēs uz apkures katlu.

Šādu eksperimentos redzamo ļoti zemo gāzes spiedienu liecinieks /pers. U/ savās liecības izskaidroja ar apstākli, ka pirms prasītāja darbinieku iekļūšanas telpās tajās atradās kāds vīrietis, kurš iespējams veica darbības, lai atslēgtu nelegālo gāzesvadu (skaņu ieraksta 03:28:55-03:29:20). Minēto apstiprināja arī liecinieki /pers. N/ un /pers. O/ (skaņu ieraksta 02:24:10-02:25:12, 02:42:08-02:42:16, 03:00:38-03:00:51).

Savukārt atbildētāja SIA "UNITRADE" pārstāvis ir veicis savus eksperimentus (lietas 2.sējuma 175.lapā esošā datu nesēja faili ar nosaukumiem "Video-1", "Video-2", "Video-3", "Video-4"), no kuriem izriet, ka gāzes plīts riņķa aizdedzināšana un manometra skalas pacelšanās bija saistīta ar gāzesvados atlikušo propāna gāzi.

Ievērojot to, ka prasītāja darbinieki nekonstatēja konkrētu nelegālā gāzesvada posma savienojuma vietu ar nekustamajā īpašumā esošajiem gāzesvadiem un iekārtām un, veicot eksperimentus, neveica darbības, kas izslēgtu propāna gāzes esību gāzesvados – neatvienoja iekārtām pievienotos propāna gāzes balonus, nepārliecinājās par to, kāda veida – propāna gāzei vai dabasgāzei – atbilstošas dīzes bija iekārtās, kā arī nepaņēma gāzes paraugus, Civillietu tiesas kolēģijas ieskatā lietā nav gūti ticami pierādījumi tam, ka nelikumīgais pieslēgums gāzesvadam deva iespēju patērēt dabasgāzi bez uzskaites.

[18.2.4] Minēto iemeslu dēļ to ticami nepierāda arī prasītāja pārstāvja minētie netiešie pierādījumi – tas, ka gāzesvadi bija iebūvēti sienās, vairākās vietās bija plastmasas šļūtenes un pie apkures katla bija trejgabals, ko savās liecībās apstiprināja iepriekšminētie liecinieki /pers. N/, /pers. O/ un /pers. U/.

Nav pamatota prasītāja pārstāvja atsauce uz būtisku patērētās dabasgāzes samazinājumu gazificētajā objektā /adrese A/ kā uz vēl vienu netiešu pierādījumu. No prasītāja iesniegtā dabasgāzes patēriņa gazificētajā objektā /adrese A/ laika periodā no 1998.gada 21.janvāra līdz 2016.gada 24.novembrim (5.sējuma 74.lapa, 6.sējuma 52.lapa) ir redzams, ka būtisks dabasgāzes patēriņa samazinājums ir konstatējams no 2009.gada 30.aprīļa, kad nekustamais īpašums piederēja /pers. B/. Savukārt no atbildētāja SIA "UNITRADE" viedokļa par prasības summas jauno aprēķinu izriet, ka 2009.gadā ēkai /adrese A/ tika veikti siltināšanas darbi, remontdarbu laikā apkure bija atslēgta un pēc darbu pabeigšanas samazinājās apkurei izmantotās dabasgāzes daudzums (5.sējuma lietas 128.-130.lapa). Pretēji prasītāja viedoklim, Civillietu tiesas kolēģijas ieskatā minēto apgalvojumu nav pamata apšaubīt, jo to apstiprina atbildētāja SIA "UNITRADE" iesniegtie fotoattēli (5.sējuma lietas 129.lapa). Turklāt dabasgāzes patēriņa samazinājums pats par sevi vēl nepierāda dabasgāzes patērēšanu bez maksas.

[18.3] Tā kā prasītājs nav pierādījis līdz tiesisku pierādījumu ticamības pakāpei līguma un Ministru kabineta 2016.gada 9.februāra noteikumu Nr.85 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" pārkāpumu, kas radies atbildētāju darbības vai bezdarbības dēļ un kura dēļ ir radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas, nav juridiskas nozīmes izvērtēt prasītāja sākotnēji iesniegto izlietotās dabasgāzes un kompensācijas aprēķinu Nr./numurs/(lietas 1.sējuma 85.-88.lapa) un pēc Satversmes tiesas 2020.gada 28.septembra sprieduma Nr./numurs/ sagatavotos un vēlāk precizētos izlietotās dabasgāzes un kompensācijas aprēķinus Nr./numurs/, Nr./numurs/, Nr./numurs/, Nr./numurs/, Nr./numurs/ (lietas 6.sējuma 112.-118., 121.-125.lapa) un tos pamatojošos dokumentus.

[18.4] Šādos apstākļos Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasītāja prasība nav pamatota un ir noraidāma pilnīgi.

[19] Savukārt atbildētāja SIA "UNITRADE" pretprasība ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

[19.1] Atbilstoši 2012.gada 10.oktobrī starp AS "Latvijas Gāze", kuras tiesību pārņēmējs ir prasītājs, un atbildētāju SIA "UNITRADE" noslēgtā dabasgāzes piegādes līguma Nr./numurs/ (lietas 1.sējuma 43.-46.lapa) 2.1.punktam AS "Latvijas Gāze" apņēmās piegādāt atbildētājam SIA "UNITRADE" dabasgāzi adresē /adrese A/.

Saskaņā ar līguma 8.1.punktu AS "Latvijas Gāze" bija tiesīga nekavējoties, iepriekš nebrīdinot atbildētāju SIA "UNITRADE", pārtraukt dabasgāzes padevi gazificētajā objektā normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos.

Prasītājs AS "Latvijas Gāze" tiesības pārtraukt dabasgāzes padevi pamato ar Ministru kabineta 2016.gada 9.februāra noteikumu Nr.85 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 71.3.punktu, atbilstoši kuram sistēmas operators ir tiesīgs nekavējoties pārtraukt dabasgāzes piegādi, par to noformējot attiecīgu aktu divos eksemplāros, no kuriem viens glabājas pie sistēmas operatora, bet otrs tiek nodots lietotājam vai tā pārstāvim, ja sistēmas operators ir konstatējis šo noteikumu, dabasgāzes piegādes līguma vai sistēmas pakalpojuma līguma pārkāpumu, kura dēļ lietotājam ir samazināts patērētās dabasgāzes uzskaitītais daudzums vai radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas.

Ievērojot to, ka prasītājs atbilstoši 2016.gada 9.februāra noteikumu Nr.85 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 98.pantam nav pierādījis līdz tiesisku pierādījumu ticamības pakāpei šo noteikumu un dabasgāzes piegādes līguma noteikumu pārkāpumu, kas radies atbildētāju darbības vai bezdarbības dēļ un kura dēļ ir radīta iespēja dabasgāzi patērēt bez maksas, atzīstams, ka AS "Latvijas Gāze" nebija tiesiska pamata 2016.gada 24.novembrī pārtraukt dabasgāzes piegādi gazificētajā objektā pēc adreses /adrese A/ saskaņā ar minēto noteikumu 71.3.punktu.

Nav pamatota arī prasītāja norāde, ka dabasgāzes piegāde ir atjaunojama noteikumu 73., 74.punktā noteiktajā kārtībā, jo tie ir piemērojami minēto noteikumu un dabasgāzes piegādes līguma noteikumu pārkāpuma gadījumā, kas izskatāmajā lietā nav konstatēta.

Tādējādi AS "Latvijas Gāze" rīcība, pārtraucot 2016.gada 24.novembrī un neatjaunojot dabasgāzes padevi gazificētajā objektā pēc adreses /adrese A/, ir atzīstama par prettiesisku.

[19.2] Lietā nav strīda par to, ka gazificētajā objektā pēc adreses /adrese A/ uzstādītais mēraparāts – gāzes skaitītājs /nosaukums/ Nr./numurs/, piederēja atbildētājam SIA "UNITRADE".

No lietas materiālos esošā AS "Latvijas Gāze" 2016.gada 24.novembra akta par skaitītāja noņemšanu Nr./numurs/ (lietas 1.sējuma 50.lapa) ir redzams, ka AS "Latvijas Gāze" darbinieki veica gāzes skaitītāja /numurs/ Nr./numurs/ demontāžu, neuzstādot vietā citu skaitītāju.

Nav pamatots prasītāja viedoklis, ka saskaņā ar Civillikuma 1734.pantu prasītājam ir tiesības nenodot skaitītāju atbildētājam, kamēr tas nesamaksās par patērēto, bet neuzskaitīto dabasgāzi (aizturējuma tiesība).

Atbilstoši Civillikuma 1734.pantam uz aizturējuma tiesības pamata tā persona, kuras rokās atrodas kāda lieta, var to neizdot tik ilgi, kamēr nav nolīdzināts kāds viņas pašas prasījums.

Tā kā prasītājs atbilstoši 2016.gada 9.februāra noteikumu Nr.85 "Dabasgāzes piegādes un lietošanas noteikumi" 98.pantam nav pierādījis līdz tiesisku pierādījumu ticamības pakāpei šo noteikumu un dabasgāzes piegādes līguma noteikumu pārkāpumu, līdz ar ko nav konstatējams atbildētāja SIA "UNITRADE" samaksas pienākums, prasītājam nav tiesību uz aizturējuma tiesību pamata neatdot atbildētājam SIA "UNITRADE" gāzes skaitītāju /numurs/ Nr./numurs/.

Tādējādi saskaņā ar Civilprocesa likuma 197.panta pirmo daļu prasītājam ir uzliekams pienākums 10 dienu laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās brīža atdot atbildētājam SIA "UNITRADE" gāzes skaitītāju /numurs/ Nr./numurs/.

[20] Noraidot prasību, atbilstoši Civilprocesa likuma 140.panta sestajai daļai ir atceļams ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2021.gada 19.februāra un 2021.gada 12.maija lēmumiem piemērotais prasības nodrošinājums.

[21] Atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmajai daļai no prasītāja atbildētāja SIA "UNITRADE" labā piedzenami atbildētāja samaksātie tiesas izdevumi: valsts nodeva par pretprasību 140 EUR (lietas 3.sējuma 9., 10.A lapa), valsts nodeva par apelācijas sūdzību prasības daļā 1871,26 EUR (1/2 daļa no 3742,52 EUR) (lietas 3.sējuma 81.-82., 97.lapa), valsts nodeva par apelācijas sūdzību pretprasības daļā 140 EUR (lietas 3.sējuma 85.-86.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2,64 EUR (1/2 daļa no 5,27 EUR) (lietas 3.sējuma 83.-84., 98.lapa), kopā tiesas izdevumi 2153,90 EUR.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmajai daļai no prasītāja atbildētāja SIA AMO LAT" labā piedzenami atbildētāja samaksātie tiesas izdevumi: valsts nodeva par apelācijas sūdzību prasības daļā 1871,26 EUR (1/2 daļa no 3742,52 EUR) (lietas 3.sējuma 81.-82., 97.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2,64 EUR (1/2 daļa no 5,27 EUR) (lietas 3.sējuma 83.-84., 98.lapa), kopā tiesas izdevumi 1873,90 EUR, kā arī saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta c) apakšpunktu, $1.^1$ un trešo daļu no prasītāja atbildētāja SIA AMO LAT" labā piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi – izdevumi advokāta palīdzības samaksai 3025 EUR (lietas 1.sējuma 137.-139.lapa), 3630 EUR (lietas 3.sējuma 99.-100.lapa), 1815 EUR (lietas 4.sējuma 87.lapa) un 605 EUR (lietas 5.sējuma 14.lapa), kopā ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 9075 EUR, bet pavisam kopā tiesāšanās izdevumi 10 948,90 EUR (tiesas izdevumi 1873,90 EUR + ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 9075 EUR).

Kā redzams no lietas materiāliem, saistībā ar lietas izskatīšanu ir radušies izdevumi pirmās instances tiesā 24,98 EUR (lietas 1.sējuma 2.lapa), apelācijas instances tiesā 7,12 EUR (lietas 3.sējuma 2.lapa), 17,84 EUR (lietas 4.sējuma 2.lapa) un 17,50 EUR (lietas 5.sējuma 2.lapa), kopā 67,44 EUR, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta otro daļu piespriežami no prasītāja. Ņemot vērā to, ka prasītājs līdz lietas izskatīšanai ir iemaksājis ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,83 EUR (lietas 1.sējuma 10.lapa) un atbildētāji līdz lietas izskatīšanai ir iemaksājuši ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,27 EUR (lietas 3.sējuma 83.-84., 98.lapa), kopā 13,10 EUR, no prasītāja valsts ienākumos piedzenama atlikusī summa 54,34 EUR (67,44 EUR – 13,10 EUR).

[22] Atbilstoši Civilprocesa likuma 434.panta ceturtajai daļai, $204.^1$pantam prasītājam nosakāms 10 dienu termiņš no sprieduma spēkā stāšanās dienas sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei. Šajā termiņā valsts labā piedzenamo tiesas izdevumu samaksu apliecinošs dokuments iesniedzams Rīgas apgabaltiesā.

[23] Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa kļūdaini izvērtēja lietas faktiskos apstākļus, kas novedis pie nepamatotas prasības apmierināšanas un pretprasības noraidīšanas.

R e z o l u t ī v ā

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 432.-434.pantu, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

akciju sabiedrības "Gaso" prasību pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "UNITRADE" un sabiedrību ar ierobežotu atbildību "AMO LAT" par atlīdzības par patērēto gāzi un kompensācijas piedziņu – noraidīt pilnīgi.

Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "UNITRADE" pretprasību pret akciju sabiedrību "Gaso" par rīcības atzīšanu par prettiesisku un pienākuma uzlikšanu atdot gāzes skaitītāju – apmierināt pilnīgi.

Atzīt par prettiesisku AS "Latvijas Gāze" rīcību, pārtraucot 2016.gada 24.novembrī un neatjaunojot dabasgāzes padevi gazificētajā objektā pēc adreses /adrese A/.

Uzlikt akciju sabiedrībai "Gaso", reģistrācijas numurs 40203108921, pienākumu 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās brīža atdot sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "UNITRADE", reģistrācijas numurs 40103534245, gāzes skaitītāju /numurs/ Nr./numurs/.

Atcelt ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2021.gada 19.februāra u n 2021.gada 12.maija lēmumiem piemēroto prasības nodrošinājumu.

Piedzīt no akciju sabiedrības "Gaso", reģistrācijas numurs 40203108921, sabiedrības ar ierobežotu atbildību "UNITRADE", reģistrācijas numurs 40103534245, labā tiesāšanās izdevumus 2153,90 EUR (divi tūkstoši simts piecdesmit trīs *euro* deviņdesmit centi).

Piedzīt no akciju sabiedrības "Gaso", reģistrācijas numurs 40203108921, sabiedrības ar ierobežotu atbildību "AMO LAT", reģistrācijas numurs 40003463478, labā tiesāšanās izdevumus 10 948,90 EUR (desmit tūkstoši deviņi simti četrdesmit astoņi *euro* deviņdesmit centi) samaksa veicot sabiedrības ar ierobežotu atbildību "AMO LAT" kontā Nr.LV52UNLA0050007802983 SEB banka AS.

Piedzīt no akciju sabiedrības "Gaso", reģistrācijas numurs 40203108921, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 54,34 EUR (piecdesmit četri *euro* trīsdesmit četri centi).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi valsts ienākumos maksājami – saņēmējs: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr.90001672316, konta Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmēja banka Valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķī jānorāda lietas numurs un dati lietas dalībnieka identificēšanai.

Noteikt akciju sabiedrībai "Gaso" 10 dienu termiņu no sprieduma stāšanās dienas sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei. Šajā termiņā valsts labā piedzenamo tiesas izdevumu samaksu apliecinošs dokuments iesniedzams Rīgas apgabaltiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentam 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā un iemaksājot drošības naudu 300 *euro* apmērā.

Sprieduma sastādīšanas datums – 2021.gada 1.decembris.

Tiesneši (personiskais paraksts) I.Grauda

(personiskais paraksts) D.Jansone

(personiskais paraksts) M.Sviķis